בס"ד

יום א', כ"ד בשבט תשנ"ט (כ"ג בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

נהוג לקרוא לשבת פרשת בשלח" (אתמול) = שבת שירה = על שם שירת "אז ישיר משה" שאמרו בני ישראל אחרי קריעת ים סוף ב'באמת ממצרים, ושאומרת במרכז הפרשה. בסמיכות לשבת שירה חל תמיד ראש השנה לאילנות, "טו בשבט" (מחר!).

המקור לתג זה הוא במשנה במסכת ראש השנה:

= ארבעה ראשי שנים הם... באחד בשבט ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי. בית הלל אומרים בחמישה-עשר בו = [א', א']

אנו פוסקים כדברי בית הלל. ראש השנה שלנו, שחל בראשון בשבט, הוא יום שבו "כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון" [שם, משנה ב']. כלומר, כהו יום הדין לבני אדם. על אותו משקל, ניתן לשער שגם האילנות עומדים בדין בראש השנה לאילן, אך בניגוד גמור לבני-אדם שביום הדין רועדים ובוכים ומתבללים שתהיה להם שנה טובה, האילנות מתענגים בשמחה ושרים לה':

"אז ירננו כל עצי יער, לפני ה' כי בא, כי בא לשפוט הארץ" [תהלים צ"ו]

הנוגע שעת משפטם של העצים הם מרננים.

נשאלת, אם כן, השאלה: מדוע באמת הם מרננים ואנו בוכים ביום הדין? התשובה - שיש להם אמונה ובטחון בה' שהוא "ישפוט תבל בצדק" [שם, סוף הפסוק]. כלומר, הם בטוחים שהוא שמע צעקתם ויבוא, ואין הנאה או שגאה בינהם. וכך אומר בני אדם קיים הביטוי: "הדשא של השכן ירוק יותר." העצים והשיחים, לעומת כלל מי ירוק יותר. הם שמחים מתבללים לשנה טובה ושמח מים, אך אין הם באים בטענות. ר"י המאמין הם ת"ח של שירה ושמרה. "אשירה לה' בחי' אזמרה לאלוקי בעודי... אנכי אשמח בה" [תהלים קד'] לעומתם, ת"ח הבלתי-מאמינים אלו המאמין תלקית, הם ת"ח של צער, דאגה ומרורים. כיוון שהמצרים שיעבדו את בני ישראל בפרעה קשה, בחומר ובלבנים", הדרך להתגבר את מצב ירוד לה היא השירה שאמרו בני ישראל לאחר קריעת ים סוף:

"אשירה לה' כי גאה גאה, סוס ורוכבו רמה בים. עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה. זה אלי ואנוהו, אלוקי אבי וארוממנהו."

[אור המאיר"]

יום נעים!